

Św. Paweł – sługa i apostoł słowa Bożego

List pasterski Episkopatu Polski na święto Nawrócenia św. Pawła Apostoła

W całym Kościele przeżywamy Rok św. Pawła. Aby obchody jubileuszu przyniosły obfite owoce duchowe, konieczne jest pełniejsze poznanie osoby i apostołskiego dzieła św. Pawła oraz podjęcie konkretnych zadań, które pozwolą nam odpowiedzieć na miłość Boga objawioną w Jezusie Chrystusie z podobną gorliwością, jaka cechowała Apostoła Narodów. Zatem w dniu święta Nawrócenia świętego Pawła spójrzmy na jego i nasze życie, na jego i nasze zadania ewangelizacyjne.

1. Droga do nawrócenia

Szaweł pochodził z Tarsu, był Izraelitą z pokolenia Beniamina, a równocześnie posiadał obywatelstwo rzymskie. Urodził się około ósmego roku po Chrystusie, prawdopodobnie w zamożnej rodzinie, która zapewniła mu staranne wykształcenie. Głęboko religijni rodzice byli dla Szawła pierwszymi nauczycielami wiary, która kształtowała się w oparciu o słowo Boże. Ponieważ od samego początku swojej nauki Szaweł odznaczał się niezwykłą inteligencją, rodzice postanowili wysłać go do Jerozolimy, aby pogłębiał swoją wiedzę u boku sławnego w tamtym czasie Rabbiego Gamaliela. Z czasem nie tylko poznał Prawo i Proroków, ówczesną teologię tekstów biblijnych, a także sposób ich interpretacji, lecz stał się również gorliwym wyznawcą i obrońcą wiary w jedyne Boga. Opacznie pojmując faryzejską gorliwość, „Szaweł niszczył Kościół, wchodząc do domów porywał mężczyzn i kobiety i wtrącał do więzienia” – jak o tym czytamy w Dziejach Apostolskich (Dz 8,3). Jednym z pierwszych męczenników za wiarę w Jezusa Chrystusa, był diakon Szczepan. Przy jego kamienowaniu – jako oficjalny przedstawiciel władz żydowskich – obecny był także Szaweł, który zgadzał się na zabicie diakona (por. Dz 8,1).

W podróży do największego i najstarszego miasta w Syrii, Damaszku, której celem było dalsze prześladowanie uczniów Chrystusa, przed Szawłem stanął nieoczekiwanie Zmartwychwstały, który przedstawił mu się słowami: „Ja jestem Jezus, którego ty prześladujesz” (Dz 9,5). Po tym wydarzeniu w życiu Szawła nastąpiły niezwykle i decydujące dla jego życia wydarzenia, które ostatecznie doprowadziły go do nawrócenia – między innymi na trzy dni stracił wzrok. Dzięki pośrednictwu chrześcijanina o imieniu Ananiasz odzyskał zdolność widzenia: „jakby łuski spadły z jego oczu” (Dz 9,18). Szaweł uwierzył w Jezusa i „został ochrzczony” (Dz 9,18). Doświadczony łaski nawrócenia i apostołskiego powołania, odmienił swoje życie – z prześladowcy chrześcijan stał się gorliwym głosicielem Ewangelii i krzyża Chrystusowego, który „głupstwem jest dla tych, co idą na zatracenie, mocą Bożą zaś dla nas, którzy dostępujemy zbawienia” (1 Kor 1,18). W swoich listach wielokrotnie przypominał, że nawrócenie jest łaską, oraz że zakłada wysiłek nawróconego, by porzucił złe postępowanie i wszedł na drogę prawości. Z nauczania św. Pawła wynika, że nawrócenie, rozumiane jako proces, ma zawsze dwa wymiary: negatywny – odwrócenie się od zła i pozytywny – zwrócenie się ku dobru. Chrześcijanin musi porzucić starego człowieka, a przyoblec się w nowego na miarę samego Chrystusa (por. Ef 4,22-24).

Bo na tym polega tajemnica i istota życia chrześcijańskiego – każdy ochrzczony i bierzmowany powinien na drodze wierności powołaniu upodabniać się do Chrystusa, Syna Bożego.

2. „Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii”

Spotkanie ze Zmartwychwstałym było punktem zwrotnym w życiu św. Pawła. Było nim również przyjęcie przez Pawła we wspólnocie Kościoła chrztu i daru Ducha Świętego. Otrzymane dary stały się duchową siłą, dzięki której Paweł natychmiast wyruszył, by głosić Dobrą Nowinę o Jezusie, jedynym Zbawicielu człowieka (por. Ga 1,15n.). Tym samym odpowiedział na wezwanie Jezusa, skierowane do apostołów: „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu” (Mk 16,15). Św. Paweł uznawał głoszenie Dobrej Nowiny za najważniejsze zadanie ucznia Jezusa. Mówił: „Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii” (1 Kor 9,16). Apostoł miał świadomość, że nawrócenie jest łaską, daną człowiekowi dla innych, dla wspólnoty Kościoła. Kto się nawrócił, powinien dzielić się otrzymanym darem nowego życia. Paweł czynił to, głosząc, że Ukrzyżowany i Zmartwychwstały Jezus jest Panem (por. Rz 10,9).

Do głoszenia słowa Bożego i jednocześnie karmienia się nim Apostoł wzywał wszystkich swoich uczniów. Pisząc do biskupa Efezu Tymoteusza, pouczał i zachęcał go, by był wzorem „w mowie, w obejściu, w miłości, w wierze, w czystości!” (1 Tm 4,12), ale w sposób szczególny, aby przykładał się „do czytania, zachęcania, nauki” (1 Tm 4,13). To bowiem czyniąc, i siebie samego zbawi, i tych, którzy będą go słuchać (por. 1 Tm 4,16).

Wzywając do takiego działania, Paweł wskazywał, że fundament nauczania i wszelkiego dobrego czynu jest słowo Boże. Tylko ono może „nauczyć mądrości wiodącej ku zbawieniu przez wiarę w Chrystusie Jezusie” (2 Tm 3,15). Z całą mocą podkreślał, iż „wszelkie Pismo od Boga natchnione jest i pożyteczne do nauczania, do przekonywania, do poprawiania, do kształcenia w sprawiedliwości – aby człowiek Boży był doskonały, przysposobiony do każdego dobrego czynu” (2 Tm 3,16). Głoszenie słowa wymaga prorockiego zapału, entuzjazmu i odwagi: „Zaklinam cię wobec Boga i Chrystusa Jezusa, który będzie sędzią żywych i umarłych, i na Jego pojawienie się, i na Jego królestwo: głoś naukę, nastawaj w porę, nie w porę, w razie potrzeby wykaż błąd, poucz, podnieś na duchu z całą cierpliwością, ilekroć nauczasz. Czuwaj we wszystkim, znoś trudy, wykonaj dzieło ewangelisty, spełnij swe posługiwanie!” (2 Tm 4,1-2.5).

Umiłowani w Panu Bracia i Siostry!

Święci nie przemijają, święci pragną naszej świętości. Paweł wyraził to pragnienie w słowach: „Bądźcie naśladowcami moimi, tak jak ja jestem naśladowcą Chrystusa” (1 Kor 11,1) oraz „Czyńcie to, czego się nauczyliście, co przejęliście, co usłyszeliście i co zobaczyliście u mnie, a Bóg pokoju będzie z wami” (Flp 4,9). W duchu tych wezwań zwracamy się z apelem do Was, byście w trwającym Roku św. Pawła częściej sięgali po Biblię i z większym zaangażowaniem czytali oraz słuchali słowa, które Bóg do was kieruje. Wszystkich wiernych zachęcamy do wspólnotowego i indywidualnego czytania i rozważania słowa Bożego. Pięknym i owocnym zwyczajem byłaby lektura Pisma Świętego w gronie rodziny. Dzięki niej słowo Boże stałoby się zaczynem

duchowej przemiany rodzin, zwłaszcza tych, które potrzebują światła, by rozwiązać trapiące je problemy, by odpowiedzieć na nurtujące pytania i wskazać drogę postępowania.

Duszpasterzy zachęcamy do gorliwego przepowiadania słowa Bożego, zwłaszcza w ramach katechezy, do włączania się w Dzieło Biblijne i do organizowania w parafiach Kregów Biblijnych, do karmienia wszystkich parafialnych grup, ruchów i stowarzyszeń przy stole słowa Bożego.

Szczególnym czasem karmienia się słowem Bożym jest Msza święta. Prosimy zatem kapłanów – duszpasterzy, by zadbali o właściwe proklamowanie słowa Bożego, zwłaszcza przez lektorów, którzy powinni wyraźnie, ze zrozumieniem oraz szacunkiem czytać lekcje mszalne. Niech przyjęciu Bożego słowa służą także, wygłaszane z zaangażowaniem, pogłębione teologicznie i egzystencjalnie, homilie. Tym samym słowo Boże, nazywane często przez Ojców Kościoła „sakramentem słyszalnym”, stawać się będzie tronem łaski i prawdziwym źródłem życia.

3. „Idźcie i głosście”

Duchowa biografia św. Pawła jest zapisem służby. Apostoł poświęcił swoje życie, by Ewangelia dotarła aż na krańce ziemi. Nawrócenie Apostoła Narodów miało głęboki wymiar misyjny. Na wzór św. Pawła każdy uczeń Chrystusa winien być apostołem, dzielącym się z innymi skarbem wiary, która rodzi się z tego, co się słyszy (por. Rz 10,17). Stąd zwracamy się do Was, drodzy Bracia i Siostry, byście dziękując Bogu za łaskę wiary i dar Bożego słowa, chcieli się nim dzielić z innymi w duchu odpowiedzialności za los ewangelicznego ziarna, które pada na glebę ludzkich serc. Najbardziej skutecznym sposobem głoszenia słowa Bożego jest świadectwo życia. Mimo to nie można lekceważyć bezpośrednich form przekazywania słowa Bożego, jakimi są między innymi: katechizacja czy osobiste rozmowy. Zwracamy się więc z apelem przede wszystkim do rodziców, by byli zainteresowani katechizacją swych dzieci i ich postępami na drodze poznawania i przyjmowania słowa Bożego.

Chociaż wszyscy chrześcijanie są odpowiedzialni za dzieło głoszenia Dobrej Nowiny, to jednak dla niektórych misje – apostołstwo – ewangelizacja stanowią życiowe powołanie. Mamy nadzieję, że Rok św. Pawła pobudzi wielu młodych do oddania siebie dziełu misyjnemu Kościoła. Niech modlitwa w parafialnych wspólnotach pomaga im w udzieleniu wspaniałomyślnej odpowiedzi na głos Bożego powołania. Otaiczajmy nadto modlitwą pracujących misjonarzy – duchownych, osoby życia konsekrowanego i świeckich. Niech nasza duchowa łączność z nimi, wsparta pomocą materialną, będzie wyrazem odpowiedzialności za losy Ewangelii w świecie.

Do takiej postawy zachęca nas św. Paweł. Jak uczy Ojciec Święty Benedykt XVI, Apostoł „dostrzegając dojmujący problem dostępu narodów, czyli pogan, do Boga, który w Jezusie Chrystusie ukrzyżowanym i zmartwychwstałym daje zbawienie wszystkim ludziom bez wyjątku, poświęcił się przybliżaniu tej Ewangelii, dosłownie «dobrej nowiny», czyli głoszeniu łaski mającemu prowadzić do pojednania człowieka z Bogiem, z samym sobą i z innymi. Od pierwszej chwili zrozumiał on, że ta sytuacja nie dotyczyła tylko Żydów czy pewnej grupy ludzi, lecz była bardziej ogólna i dotyczyła wszystkich, ponieważ Bóg jest Bogiem wszystkich” (Benedykt XVI).

Umiłowani Bracia i Siostry!

Wzorem św. Pawła przyznajmy Jezusowi i Jego słowu pierwszeństwo w naszym życiu osobistym, wspólnotowym i społecznym oraz zaangażujmy się w dzieło głoszenia Ewangelii, abyśmy w godzinie naszej śmierci mogli wyznać za św. Pawłem: „W dobrych zawodach wystąpiłem, bieg ukończyłem, wiary ustrzegłem. Na ostatek odłożono dla mnie wieniec sprawiedliwości, który mi w owym dniu odda Pan” (2 Tm 4,7-8).

Z nadzieją, że tak się stanie, przyjmijcie na trwający Rok św. Pawła pasterskie błogosławieństwo.

Podpisali Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi obecni na 346. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski

Jasna Góra, 27 listopada 2008 r.

Za zgodność:

+ Stanisław Budzik
Sekretarz Generalny KEP

- ✓ List należy odczytać z ambon w niedzielę 25 stycznia 2009 r.
- ✓ Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów – mocą dekretu z dnia 25 stycznia 2008 r. – zezwoliła na celebrę w dniu 25 stycznia 2009 r., w którym przypada III Niedziela „w ciągu roku”, jednej Mszy św. wg formularza: *Na Nawrócenie św. Pawła Apostoła*.